

Editorshandleiding BNM-I

Februari 2015

Algemeen

Dit document beschrijft de edit-mogelijkheden van de BNM-I:

- het toevoegen van nieuwe entiteiten:
 - tekstdragers
 - teksten
 - literatuur
 - lexicontermen
- het bewerken van bovengenoemde entiteiten
- het verwijderen van bovengenoemde entiteiten
- het vastleggen van nieuwe attribuutwaarden in vier lijsten:
 - taal
 - regio
 - signalement
 - watermerk

Om een item te kunnen aanmaken, bewerken of verwijderen moet u altijd ingelogd zijn. Het inlogscherf verschijnt zodra u een actie wilt starten waarvoor u rechten nodig heeft.

Voor het inloggen zijn er twee mogelijkheden:

- wie verbonden is aan een organisatie die deelneemt aan de SURF-infrastructuur, kan inloggen via de *federated login*. U kiest de organisatie waaraan u verbonden bent en gebruikt uw e-mailadres en wachtwoord die horen bij die organisatie.

De beheerder van de BNM-I kan bewerkrechten toekennen na een verzoek om toegang (in het inlogscherf: 'request access') en nadat u eenmaal succesvol ingelogd bent via de federated login.

- Wie niet verbonden is aan een organisatie die deelneemt aan de SURF-infrastructuur kan toegang krijgen met een gebruikersnaam en wachtwoord. Ook hiervoor moet u contact opnemen met de beheerder van de BNM-I via 'request access' in het inlogscherf.

Nieuwe entiteiten toevoegen

Nieuw toe te voegen entiteiten of attribuutwaarden vindt u door in de blauwe balk bovenaan op het driehoekje rechts van de titel te klikken. Met een klik op een entiteit of attribuut gaat u naar de desbetreffende editpagina.

Om een nieuwe waarde aan een veld van een entiteit toe te voegen, moet er op de blauwe plus links van het veld worden geklikt, of er moet een return worden gegeven terwijl de cursor in het veld staat. Veel velden kunnen meer dan een waarde bevatten (onder meer de velden voor auteurs, signalementen, boekproducenten, bezitters, inhoud, URLs, opmerkingen).

Pre- en posttekst

Sommige velden (met name degene die gebruik maken van vaste lijsten of van vastgelegde waarden (titels, auteurs etc.) zijn voorzien van subvelden voor pre- en postteksten. Achter de waarde die is opgenomen in het veld staat dan een icoon:

Tekstdrager

In eerste instantie kunt u een beperkt aantal velden invullen:

- Bewaarplaats en signatuur,
- Soort,
- Schrift,
- Materiaal,
- Inhoud,
- Datering (exact of range),
- Datering – omschrijving (bv. “eerste helft 13e eeuw”)
- Datering – annotatie (literatuurverwijzing)
- Colofon
- Opmerkingen
- Externe URL's
- Layout.

Het veld Datering biedt een aantal mogelijkheden: hier kan een jaartal worden vastgelegd of een *range* (beginjaar – eindjaar). Een enkel jaartal kan *uncertain* (onzeker) zijn of *approximate* (bij benadering); een *range* kan *uncertain* zijn.

In het veld Externe URL's worden twee waarden vastgelegd: de titel van de link en de URL waarnaar verwezen wordt.

Zodra deze initiële gegevens opgeslagen zijn (m.b.v. knop 'Opslaan' rechts bovenaan), kunt u de overige velden van het nieuwe tekstdragerrecord vullen, steeds door te kiezen uit een lijst met vastgelegde attribuutwaarden, secundaire literatuur of lexicontermen:

- Regio (attribuutwaarden)
- Lokalisering (lexicontermen)
- Tteksten
- Taal (kies uit vastgelegde attribuutwaarden)

- Literatuur (verwijzingen)
- Signalering (attribuutwaarden)
- Watermerken (attribuutwaarden)
- Boekproducenten: kopiisten (lexicontermen)
- Boekproducenten: correctors (lexicontermen)
- Boekproducenten: decorators (lexicontermen)
- Boekproducenten: illustrators (lexicontermen)
- Boekproducenten: drukkers (lexicontermen)
- Boekproducenten: binders (lexicontermen)
- Boekproducenten: opdrachtgevers (lexicontermen)
- Bezitters (lexicontermen)

Blijkt een attribuutwaarde, literatuur of lexiconterm te ontbreken in de lijst? Verlaat dan het tekstdragerrecord. Voeg eerst een nieuwe attribuutwaarde, literatuurrecord of lexiconterm toe. Open vervolgens opnieuw het tekstdragerrecord en kies in het gewenste veld de nieuw vastgelegde attribuutwaarde, literatuur(verwijzing) of lexiconterm.

Met een klik op de knop 'Opslaan' rechts bovenaan de pagina, legt u de ingevoerde gegevens vast.

Teksten

Een nieuw tekstrecord moet altijd gelinkt worden aan een tekstdragerrecord. Controleer daarom eerst of het benodigde tekstdragerrecord in de database aanwezig is, voordat u een nieuwe tekstrecord toevoegt.

In eerste instantie kunt u een beperkt aantal velden van het tekstrecord invullen:

- Aangetroffen titel
- Inhoud
- Incipit
- Sleutelwoorden incipit
- Opmerkingen
- Links

In het veld 'Links' worden twee waarden vastgelegd: de titel van de link en de URL waarnaar verwezen wordt.

Zodra deze initiële gegevens opgeslagen zijn (knop 'Opslaan' rechts bovenaan), kunt u de overige velden van het nieuwe tekstrecord vullen, steeds door te kiezen uit een lijst met vastgelegde tekstdragers, secundaire literatuur, lexicontermen of attribuutwaarden:

- In (tekstdrager waaraan de tekst is verbonden; kies uit vastgelegde tekstdragers)
- Literatuur (verwijzingen)
- Auteur (lexicontermen)

- Genormaliseerde titel (lexicontermen)
- Categorie (lexicontermen)
- Trefwoord (lexicontermen)
- Taal (attribuutwaarden)

Blijkt een tekstdrager, literatuur, lexiconterm of attribuutwaarde te ontbreken in de lijst? Verlaat dan het tekstdragerrecord. Voeg eerst een nieuwe tekstdrager, literatuurrecord, lexiconterm of attribuutwaarde toe. Open vervolgens opnieuw het tekstrecord en kies in het gewenste veld de nieuw vastgelegde tekstdrager, literatuur, lexiconterm of attribuutwaarde.

Met een klik op de knop 'Opslaan' rechts bovenaan de pagina, legt u de ingevoerde gegevens vast.

Literatuur

Moet een nieuw literatuurrecord gelinkt worden aan een ander literatuurrecord? Dit is het geval bij artikelen verschenen in een tijdschrift of feestbundel, of bij deeltitels van meerdelige werken. Controleer dan altijd eerst of het literatuurrecord waarnaar gelinkt is in de database aanwezig is, voordat u een nieuw literatuurrecord toevoegt. Zo niet, creëer dan eerst voor het tijdschrift, feestbundel etc. een eigen literatuurrecord.

In eerste instantie kunt u een beperkt aantal velden invullen:

- Titel
- Citeren als
- Type literatuur
- Jaar van uitgave
- Date Range
- Uitgever
- Reeks
- Vorm
- ISBN
- ISSN
- Links

Het veld Date Range biedt een aantal mogelijkheden: hier kan een jaartal worden vastgelegd of een *range* (beginjaar – eindjaar). Een enkel jaartal kan *uncertain* (onzeker) zijn of *approximate* (bij benadering); een *range* kan *uncertain* zijn.

In het veld Links worden twee waarden vastgelegd: de titel van de link en de URL waarnaar verwezen wordt.

Zodra deze initiële gegevens opgeslagen zijn (m.b.v. knop 'Opslaan' rechts bovenaan), kunt u de overige velden van het nieuwe literatuurrecord vullen, steeds door te kiezen uit een lijst met vastgelegde lexicontermen, literatuur of tekstdragers:

- Auteur (lexicontermen)
- reeks (vrije tekst)
- Onderdeel van documentatie (kies uit vastgelegde literatuur)
- Onderwerp: tekstdragers (kies uit vastgelegde tekstdragers)
- Categorie (lexicontermen)
- Trefwoorden (lexicontermen)
- Plaats boekproductie (lexicontermen)
- Kopiïsten (lexicontermen)
- Illustrators (lexicontermen)
- Binders (lexicontermen)
- Onderwerp: boekbezitters (lexicontermen)
- Gerelateerde tekstdragers (kies uit vastgelegde tekstdragers)
- Gerelateerde teksten (kies uit vastgelegde teksten)
- Gerelateerde lexicontermen (kies uit vastgelegde lexicontermen)

Blijkt een tekstdrager, literatuur, lexiconterm te ontbreken in de lijst? Verlaat dan het tekstdragerrecord. Voeg eerst een nieuwe tekstdrager, literatuurrecord, lexiconterm of attribuutwaarde toe. Open vervolgens opnieuw het tekstrecord en kies in het gewenste veld de nieuw vastgelegde tekstdrager, literatuur, lexiconterm of attribuutwaarde.

Met een klik op de knop 'Opslaan' rechts bovenaan de pagina, legt u de ingevoerde gegevens vast.

Lexicontermen

Het lexicon kent drie typen termen: persoon, instelling en tekst (en overige).

Persoon

Lexiconrecords voor personen bevatten de volgende velden:

- Ingang (vrije invoer)
- Naams variant (vrije invoer)
- Naamsvariant (vrije invoer)
- Verwante term (vrije invoer)
- Bredere term (lexicontermen)
- Verwante term (lexicontermen)
- Overig (lexicontermen)
- Is trefwoord_of_textdrager (kies uit vastgelegde tekstdragers)

- Genormaliseerde titel van (kies uit vastgelegde publicaties)
- Categorie van (kies uit vastgelegde lexicontermen)
- Is keyword_in_documentation (kiezen uit vastgelegde trefwoorden)
- Literatuur (verwijzingen)
- Auteur van (kiezen uit vastgelegde publicaties)
- Links
- Artikel

In het veld 'Links' worden twee waarden vastgelegd: de titel van de link en de URL waarnaar verwezen wordt.

In het veld 'Artikel' kan Markup-codering worden gebruikt (o.a. `_tekst_` voor cursief en `**tekst**` voor vet)

Instelling

Lexiconrecords voor instellingen bevatten de volgende velden:

- Ingang (vrije invoer)
- Verwante term (vrije invoer)
- Bredere term (lexicontermen)
- Verwante term (lexicontermen)
- Overig (lexicontermen)
- Is trefwoord_of_textdrager (kies uit vastgelegde tekstdragers)
- Genormaliseerde titel van (kiezen uit vastgelegde publicaties)
- Categorie van (kiezen uit vastgelegde lexicontermen)
- Is keyword_in_documentation (kiezen uit vastgelegde trefwoorden)
- Literatuur (verwijzingen)
- Auteur van (kies uit vastgelegde publicaties)
- Links
- Artikel

In het veld 'Links' worden twee waarden vastgelegd: de titel van de link en de URL waarnaar verwezen wordt.

In het veld 'Artikel' kan markup-codering worden gebruikt (o.a. `_tekst_` voor cursief en `**tekst**` voor vet). Voor meer informatie over Markdown, raadpleeg <http://en.wikipedia.org/wiki/Markdown>.

Tekst (en overige)

Lexiconrecords voor teksten (genormaliseerde titels, categorieën, trefwoorden) en overige termen bevatten de volgende velden

- Ingang (vrije invoer)

- Naams variant (vrije invoer)
- Naamsvariant (vrije invoer)
- Verwante term (vrije invoer)
- Bredere term (lexicontermen)
- Verwante term (lexicontermen)
- Overig (lexicontermen)
- Is trefwoord_of_textdrager (kies uit vastgelegde tekstdragers)
- Genormaliseerde titel van (kies uit vastgelegde publicaties)
- Categorie van (kies uit vastgelegde lexicontermen)
- Is keyword_in_documentation (kiezen uit vastgelegde trefwoorden)
- Literatuur (verwijzingen)
- Auteur van (kies uit vastgelegde publicaties)
- Links
- Artikel

Bestaande entiteiten bewerken

Om een specifiek tekstdrager-, tekst, literatuur- of lexiconrecord te bewerken, gaat u naar de detailpagina van die entiteit. Op die pagina klikt u op de knop 'Bewerken', rechts bovenin.

Op de editpagina zie u alle velden die voor dat item ingevuld zijn of kunnen worden. Voor beschrijving van de velden zie de het hoofdstuk 'Nieuw toevoegen'.

De inhoud van velden kan worden verwijderd. Afhankelijk van het type veld geldt daarvoor een bepaalde methode.

- titel-/naam-/omschrijvingsvelden: cursor in het veld plaatsen en tekst verwijderen met *delete* of *backspace*;
- velden met waarden uit lijsten: bij *mouse over* wordt de waarde doorgehaald weergegeven; met een klik wordt het verwijderd;
- vrije-tekstvelden: bij *mouse over* verschijnt een rood kruis achter de waarde; met een klik wordt het verwijderd.

Waarden die met een muisklik worden verwijderd, kunnen niet worden bewerkt. Ze kunnen wel worden geselecteerd en gekopieerd zodat ze als basis kunnen dienen voor een nieuwe waarde in hetzelfde veld. Bijvoorbeeld: als u een vrije tekst wilt bewerken, selecteert en kopieert u de oorspronkelijke tekst, plakt die in het vak voor nieuwe waarden onderaan het veld, en bewerkt de nieuwe tekst. Na return of klik op de blauwe plus links van het veld, is de nieuwe waarde vastgelegd. Daarna kunt u de oude waarde verwijderen.

Om de wijzigingen op te slaan, klikt u op 'Opslaan', rechts bovenin. Als u de pagina wilt verlaten zonder de wijzigingen vast te leggen, klikt u op 'annuleren'.

Entiteiten verwijderen

Alleen records van de entiteiten tekstdrager, tekst, literatuur en lexicon kunnen worden verwijderd. Voordat een record wordt verwijderd, zullen ook alle links die ernaar verwijzen, verwijderd moeten worden. Het systeem verwijdert die links niet automatisch; het is de verantwoordelijkheid van de bewerker om geen 'dode links' te laten ontstaan.

Om een record te verwijderen, klikt u in de detailpagina van de betreffende entiteit op de knop 'Bewerken' (rechts boven). In het edit-scherm kiest u voor 'verwijderen'; dit moet u een keer bevestigen (om te voorkomen dat een record per ongeluk wordt verwijderd).

Attribuutwaarde toevoegen: taal

Voor het opslaan van een nieuwe taal voert u alleen de naam in en klikt daarna op 'Opslaan'

Attribuutwaarde toevoegen: regio

Voor het opslaan van een nieuwe regio voert u alleen de naam in en klikt daarna op 'Opslaan'.

Attribuutwaarde toevoegen: signalement

Voor het opslaan van een nieuw signalement voert u alleen de naam in en klikt daarna op 'Opslaan'.

Attribuutwaarde toevoegen: watermerk

Voor het opslaan van een nieuw watermerk voert u alleen de naam in en klikt daarna op 'Opslaan'.

Attribuutwaarde verwijderen?

De attribuutwaarden voor taal, regio, signalement en watermerk blijven bewaard. Ze kunnen worden gebruikt in andere teksten, tekst dragers etc..